

SPIS TREŚCI

OD AUTORKI	9
WPROWADZENIE – DEFINICJA PSYCHOLOGII FINANSOWEJ	11
1. Ekonomia Behawioralna i Psychologia Ekonomiczna	12
2. Finanse Behawioralne	14
3. Psychologia Finansowa	17
Rozdział I	
KRÓTKA HISTORIA PIENIĄDZA I ROZWAŻAŃ POŚWIĘCONYCH JEGO GENEZIE, FUNKCJOM I ISTOCIE	22
1. Skąd wziął się pieniądź?	23
2. Co to jest pieniądź?	25
3. Ekonomiczne funkcje pieniądza	30
4. Istota pieniądza	33
Rozdział II	
PIENIĄDZ W PSYCHOLOGII	37
Wprowadzenie. Koncepcje psychologiczne człowieka a definicje i rola pieniądza w życiu jednostek	37
1. Koncepcja psychodynamiczna – pieniądź jako symbol	38
2. Koncepcja behawiorystyczna – pieniądź jako nagroda	41
3. Koncepcja poznawcza – pieniądź jako przedmiot procesów myślowych	44
3.1. Nabywanie wiedzy o pieniądzu – socjalizacja ekonomiczna	44
3.1.1. Fazy rozwoju wiedzy o pieniądzu	46
3.1.2. Rola rodziców w socjalizacji ekonomicznej	52
3.1.2.1. Zachowania finansowe rodziców jako wzorzec	53

3.1.2.2. Działania edukacyjne podejmowane przez rodziców:	
kieszonkowe i rozmowy	56
3.1.3. Programy i publikacje edukacyjne	60
3.2. Subiektywna percepcja pieniądza	63
3.2.1. Typowe egzemplarze pieniądza	64
3.2.2. Subiektywna percepcja znaczeń pieniądza	65
3.2.3. Subiektywna wartość pieniędzy	68
3.3. Decyzje finansowe	76
3.3.1. Piramida zachowań finansowych	76
3.3.2. Ryzyko decyzji finansowych	79
3.3.3. Racjonalność decyzji finansowych	82
3.3.3.1. Etapy rozważań o racjonalności decyzji	82
3.3.3.2. Zachowania decydentów pod wpływem przyjętej perspektywy	85
3.3.3.3. Zachowania decydentów związane z szacowaniem prawdopodobieństw	92

Rozdział III

POSTAWY WOBEC PIENIĘDZY	103
1. Zróznicowanie stosunku wobec pieniędzy – typologie	104
1.1. Tradycja freudowska i podejście psychoterapeutyczne	104
1.2. Poradnictwo finansowe	109
1.3. Segmentacje marketingowe	112
2. Zróznicowanie postaw wobec pieniędzy – wymiary i metody pomiaru	114
2.1. Postawy wobec pieniędzy – badania zachodnie	114
2.2. Postawy wobec pieniędzy – badania polskie	119
3. Determinanty i korelaty postaw wobec pieniędzy	122
3.1. Socjalizacja i płeć	122
3.2. Cechy biologiczne, temperamentalne i osobowościowe	124
3.3. Cechy funkcjonowania poznawczego	128
3.4. Preferencje wartości	134
4. Postawy wobec pieniędzy a decyzje i zachowania finansowe	137
4.1. Usługi bankowe, inwestowanie i oszczędzanie	138
4.2. Promocyjne i lojalnościowe działania marketingowe	140
4.3. Podatki	142
5. Wspólny worek czy niezależność? Konflikty na tle pieniędzy, terapia i poradnictwo finansowe	146
5.1. Konflikty na tle pieniędzy	147
5.2. Terapia finansowa	150
5.3. Poradnictwo finansowe	152

Rozdział IV

CZY PIENIĄDZE DAJĄ SZCZĘŚCIE?	154
1. Dochód a dobrostan	155
2. Postawy wobec pieniędzy a dobrostan	157
3. Materializm a szczęście – psychologiczne funkcje pieniędzy i posiadania	162
4. Lepiej być towarzyskim, radosnym i... bogatym – wnioski końcowe	164
 BIBLIOGRAFIA	 168